

החינוך וסביבו

שנתון המכללה מ"ב
תש"ף-2020

החינוך וסביבו

כרך מ"ב, תש"ף-2020

ISSN: 0792-223X

עורך ראשי: פרופ' נמרוד אלוני

עורכת בפועל: ד"ר אסתי אדיבי-שושן

הוועדה המייעצת: פרופ' נמרוד אלוני, ד"ר רינת ארביב-אלישיב,

פרופ' סמדר דוניצה-שמידט, פרופ' עמוס דרייפוס,

פרופ' חגית הלפרין, פרופ' יהודית וינברגר, פרופ' שי פרוגל

המייסד והעורך הראשון: מרכי סגל ז"ל

עריכה מדעית ולשונית: חיה קול-אל אייכנראנד, עפרה פרי

תקצירים באנגלית: ד"ר טובה שני

עימוד: אירית נחום

עיצוב העטיפה: יהודית בר-נתן

הדפסה: דפוס חן

הוצאת מכללת סמינר הקיבוצים, 2020

נדפס בישראל

תוכן העניינים

5	המשתתפים בגליון
	הגות ומחקר בחינוך
9	הערכת עמיתים מקוונת בכיתה: מודל לשיפור יכולת ההערכה של הלומדים ציפי ליבמן ומיקי קריץ
47	מחוברים לתנ"ך – מנוכרים לשיעור: תפיסות תלמידי דור ה-Z בבתי ספר ממלכתיים על-יסודיים גילת כ"ץ ואורי קצין
71	ידע ותחושת מסוגלות של מורים למתמטיקה לתלמידים עם לקויות למידה: הבדלים בין כפל לבין חילוק איריס שרייבר ורחל פילו
93	אמון, חשדנות ויצירת קהילה בקרב סטודנטיות חרדיות שלומדות במכללה חילונית סיגל אופנהיים שחר
	חינוך מעורר השראה
	בימת דיון
	מבוא
123	על ההשראה בחיים ובחינוך נמרוד אלוני
127	על הקשר שבין אישיות אותנטית להוראה מעוררת השראה בועז צבר
139	"מִשְׁנֶה לְשָׁנָה זֶה נֶעֱשֶׂה יוֹתֵר מְעָדָן": הוראת ספרות בהשראת עמנואל לוינס טלי סגל
153	השראה בחינוך, תוכנית הלימודים והמסורת הפילוסופית אריק שגב

מחקר בתרבות ובחברה

- אוטוביוגרפיה בעידן הנרקיסים: על הפואטיקה של דימוי הרשת
בשירת אגי משעול
183 **נעמה לב־ארי**
- זהויות בשינוי: חקר מקרה של שינוי עירוני־מערכתי מבוסס מחקר־פעולה
ארוך טווח
199 **גדי ביאליק**

חדשנות בחינוך ודרכים בפדגוגיה

- מוזיקת מחאה כדרך לשמוע את "קולו של האחר": הגיונות ופרקטיקות
של פדגוגיה אקטיביסטית
235 **זהבה סמוחה־ברקני**
- התואר מתחיל ב"טיול הגדול": הצגת היוזמה לקיום קורסים אקדמיים
ביעדי מטיילים בחו"ל
251 **מורן גאם הכהן**
- האוצר מתחת לגשר: סמינר לישראלים המטיילים בדרמסאלה
259 **חיים חיון**

ביקורת ספרים

- הבה נפיח רוח בגווילים
265 **חיים חיון**
- iii **תקצירים באנגלית**

המשתתפים בגיליון

ד"ר סיגל אופנהיים שחר, מתמחה בפדגוגיה בלתי פורמלית ובמנהיגות מזויות פמיניסטית, Girlhood studies. מלמדת בבית הספר לחינוך, בחוג לסוציולוגיה ובתוכנית ללימודי מגדר באוניברסיטת בר אילן וכן במכללה האקדמית אונו
sigal.shachar-oppenheim@biu.ac.il

פרופ' נמרוד אלוני, ראש המכון לחינוך מתקדם, הפילוסופיה של החינוך, מכללת סמינר הקיבוצים
aloni.nimrod@gmail.com

ד"ר גדי ביאליק, מינהל, מנהיגות, מדיניות חינוך ושינוי חינוכי (Educational change) – ראש התוכנית (מינוי בתחילת תשפ"א) לתואר שני במינהל וארגון החינוך, הפקולטה לחינוך, מכללת סמינר הקיבוצים
gadi.bialik@smkb.ac.il

ד"ר מורן גאם הכהן, הוראת המקרא, ראש החוג למקרא ותרבות ישראל, מכללת סמינר הקיבוצים
moran.gamhacohen@smkb.ac.il

ד"ר חיים חיון, החוג למקרא, מכללת סמינר הקיבוצים
haim.hayun@smkb.ac.il

ד"ר גילת כ"ץ, הכשרת מורי מקרא, מכללת סמינר הקיבוצים
gilat.katz@mail.huji.ac.il

ד"ר נעמה לב־ארי, ספרות ופסיכואנליזה, ראש בית הספר לטיפול באמצעות אמנויות, מכללת סמינר הקיבוצים
naama.levari@smkb.ac.il

פרופ' ציפי ליבמן, מדיניות חינוך, הערכה ומדידה. מכהנת כנשיאת מכללת סמינר הקיבוצים
zipi.libman@smkb.ac.il

ד"ר טלי סגל, מדריכה פדגוגית ומרצה לספרות במכללת סמינר הקיבוצים
taly_segal@yahoo.com

ד"ר זהבה סמוחה-ברקני, מרצה לחינוך נגד גזענות, מדריכה פדגוגית בפקולטה
לאמנות, מכללת סמינר הקיבוצים.

מרכזת פורום חיים משותפים – מכון מופ"ת

zbarkani@gmail.com

ד"ר רחל פילו, מרצה להוראת המתמטיקה, מכללת סמינר הקיבוצים

Rachel.Filo@smkb.ac.il

ד"ר בועז צבר, ראש התוכנית לתואר שני בהוראה ולמידה במכללת דוד ילין ומרצה
בכיר למחשבת החינוך במחלקה להכשרת מורים באוניברסיטה העברית בירושלים

Boaz.tsabar@mail.huji.ac.il

ד"ר אורי קצין, הכשרת מורי מקרא, מכללת סמינר הקיבוצים

ori.katzin@mail.huji.ac.il

ד"ר מיקי קריץ, טכנולוגיה בחינוך, מוביל סביבות למידה מקוונות,

מכללת סמינר הקיבוצים

miki.kritz@smkb.ac.il

ד"ר אריק שגב, פילוסופיה של החינוך, ראש התוכנית "למידה והוראה" לתואר שני
במכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי בבאר שבע, ומרצה במחלקה ללימודים

רב-תחומיים במכללת ספיר

arik.segev@gmail.com

ד"ר איריס שרייבר, ראש מסלול מתמטיקה ופיזיקה באוניברסיטת בר אילן,

מרצה למתמטיקה ולהוראת מתמטיקה, מכללת סמינר הקיבוצים

iris.schreiber@smkb.ac.il